

11. Action for More Sustainable European Tourism. Final Report of the Tourism Sustainability Group [Електронний ресурс] / Tourism Sustainability Group, 2007. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu>.
12. The Partnership for Global Sustainable Tourism Criteria (GSTC Partnership) [Електронний ресурс] / Global Sustainable Tourism Criteria (GSTC) website. – Режим доступу : www.sustainabletourismcriteria.org/index.php?Option=com_content&task=view&id=58&Itemid=188.
13. Sun H. Study on Sustainable Development of China's Tourism / H. Sun, J. Zhu // Proceedings of International Symposium on Tourism Resources and Management. – 2010. – P. 43-46.

УДК 339.972:338.1

Пирог О.В.

*доктор економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва
Національного університету «Львівська політехніка»*

СТАБІЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ КРАЇН СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ОЦІНЮВАННЯ ТЕНДЕНЦІЙ ЇХ ЗРОСТАННЯ

Стаття присвячена оцінюванню стабільності економічного розвитку національних економік країн світу в контексті міжнародних методик оцінювання стадії розвитку та рівня конкурентоспроможності в умовах глобалізації. Економічний розвиток країн світової економіки досліджено залежно від типу суспільства (доіндустріальне, індустріальне, постіндустріальне) та стадії розвитку відповідно до рейтингу Міжнародного економічного форуму (факторний, ефективний, інноваційний розвиток). Оцінювання стабільності розвитку національних економік країн світової спільноти здійснено за інтегральною методикою в умовах постіндустріального суспільства.

Ключові слова: розвиток, зростання, світова економіка, стабільність, розвинені країни, США, країни ЄС, глобалізація.

Пирог О.В. СТАБИЛЬНОСТЬ РАЗВИТИЯ СТРАН МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ: ОЦЕНКА ТЕНДЕНЦИЙ ИХ РОСТА

Статья посвящена оценке стабильности экономического развития национальных экономик стран мира в контексте международных методик оценки стадии развития и уровня конкурентоспособности в условиях глобализации. Экономическое развитие стран мировой экономики исследовано в зависимости от типа общества (доиндустриальное, индустриальное, постиндустриальное) и стадии развития согласно рейтингу Международного экономического форума (факторное, эффективное, инновационное развитие). Оценка стабильности развития национальных экономик стран осуществлено по интегральной методике в условиях постиндустриального общества.

Ключевые слова: развитие, рост, мировая экономика, стабильность, развитые страны, США, страны ЕС, глобализация.

Pyrog O.V. STABILITY OF DEVELOPMENT THE COUNTRIES OF WORLD ECONOMY IN THE GLOBALIZATION: EVALUATION OF GROWTH TRENDS

The article deals with the evaluation of economic development's stability of national economies of the world in the context of international methodologies for assessing the stage of development and competitiveness at the context of globalization. Economic development of the world economy are investigated depending on the type of society (pre-industrial, industrial, post-industrial) and stage of development according to the rating of the International Economic Forum (factor, efficient, innovative development). Stability assessment of national economic development of the world community realized by the integrated method at the post-industrial society.

Keywords: development, growth, world economy, stability, developed countries, USA, EU countries, globalization.

Постановка проблеми. Економічний розвиток світового господарства найбільш динамічно проявляється в глобальній економічній інтеграції та фінансовій лібералізації. При цьому очевидним є взаємозв'язок лібералізації національних та міжнародних фінансових ринків, що призводить до прискорення руху капіталу на міжнародному рівні та виступає каталізатором хвилеподібного поширення фінансових і валютних криз.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Посилення нерівномірності розвитку національних економік країн світу зумовило увагу вчених до проблеми стабільності розвитку й їх диференціації (асиметрії). Проблемам розвитку країн світової економіки займаються як закордонні вчені Д. Белл [1], А. Дайан, М. Кастельс [6], М. Портер, К. Сала-і-Мартін [8] та інші, так і вітчизняні вчені – О. Амоша, О. Білорус [2], В. Геєць, В. Герасимук [3], Я. Жалило, Б. Кваснюк, Д. Лукьяненко, А. Філіпенко [5] та інші.

Проаналізувавши спеціалізовану вітчизняну та іноземну літературу з аналізування та оцінювання розвитку національного господарства, методичні по-

ходи можна поділити на дві групи: інтегральні методи аналізування та рейтингові методи оцінювання розвитку національного господарства, які, на відміну від поширених інтегральних методів аналізування, оцінюють економічний розвиток країн світу.

Постановка завдання. Метою дослідження є здійснення оцінювання стабільності економічного розвитку національних економік країн світу в контексті міжнародних методик оцінювання стадії розвитку та рівня конкурентоспроможності в умовах глобалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток країн світової економіки оцінюється міжнародними організаціями та інститутами шляхом розрахунку різних рейтингів, які базуються на різних методиках. До сукупності найпоширеніших рейтингів належать рівень економічного розвитку (Міжнародний інститут розвитку менеджменту), індекс глобальної конкурентоспроможності (International Economic Forum), індекс глобалізації (журнал Foreign Policy Journal), індекс економічної свободи (американський фонд Heritage Foundation та журнал The Wall Street Journal) та індекс ведення бізнесу (World bank).

Серед наведених рейтингів найпоширенішим у світі є Індекс глобальної конкурентоспроможності (GCI), який складає Міжнародний економічний форум [8]. Методика оцінювання ґрунтується на розрахунку 3 субіндексів (субіндекс базисних вимог, субіндекс посилення ефективності, субіндекс інновацій) та 12 основних критеріїв (якість інститутів, інфраструктура, макроекономічна стабільність, охорона здоров'я та початкова освіта, вища освіта та професійна підготовка, ефективність ринку товарів та послуг, ефективність ринку праці, розвиток фінансового ринку, технологічний рівень, розмір внутрішнього ринку, конкурентоспроможність компаній, інноваційний потенціал).

За результатами оцінювання національних економік країн визначають стадію їх розвитку із визначенням пріоритетного фактора: розвиток за рахунок базових факторів, розвиток за рахунок ефективності та інноваційний розвиток, окрім того, виділяють й дві перехідні стадії. Отже, розвиток національних господарств країн світу за цим індексом поділяється на п'ять стадій (три фіксовані та дві перехідні):

1) стадія I – факторний розвиток (Factor-driven stage), який характерний для країн з доіндустріальним суспільством та здебільшого визначається наявністю та використанням природних ресурсів у матеріальному виробництві;

2) стадія II – ефективний розвиток (Efficiency driven stage), який характерний для країн з індустріальним суспільством та визначається ефективним використанням всіх наявних факторів виробництва;

3) стадія III – інноваційний розвиток (Innovation-driven stage), який характерний для країн з постіндустріальним суспільством та обумовлений запровадженням інновацій, наукомістких технологій, розвитком економіки знань.

Якщо зіставити стадії розвитку відповідно до рейтингу Міжнародного економічного форуму з типами суспільного розвитку відповідно до класифікації Д. Белла [1], то стадія факторного розвитку відповідає доіндустріальному суспільству, ефективного розвитку – індустріальному суспільству та інноваційного розвитку – постіндустріальному суспільству.

Якісним індикатором стадії розвитку національного господарства країни є рівень ВВП на душу населення (табл. 1). Враховуючи різні темпи розвитку національних господарств країн на різних стадіях, у ході дослідження результати Індексу глобальної конкурентоспроможності доповнено розрахованими темпами розвитку груп країн за сучасний період (2000-2012 рр.).

Узагальнивши результати оцінювання розвитку національних господарств країн світу за період 2009-2012 рр., можна навести склад кожної з групи відповідно до стадій їх розвитку:

1) до факторних економік (стадія I) – країн з доіндустріальним суспільством, переважно зараховують національні господарства, що розвиваються та характеризуються як бідні (з низьким рівнем доходу), та найменш розвинені країни Африки та Азії (Бенін, Буркіна Фасо, Бурундія, Ефіопія, Замбія, Нігерія, Руанда, Уганда, Чад). Однак до цієї групи належать і країни з перехідною економікою: з низьким рівнем доходу – Киргизька Республіка, Таджикистан, та рівнем доходу, нижчим від середнього – Молдова, а також нову індустріальну країну з рівнем доходу, нижчим від середнього – Індія;

2) до країн, що перебувають на перехідній стадії від I до II, переважно зараховують країни, що розвиваються, з рівнем доходу, нижчим від середнього (Єгипет, Сирія, Шрі-Ланка) та вищим від середнього (Алжир, Венесуела, Іран, Лівія), а також країни з перехідною економікою з рівнем доходу, вищим від середнього (Азербайджан), й нову індустріальну країну з рівнем доходу, нижчим від середнього (Філіппіни). Як виняток до цієї групи увійшли країни з високим рівнем доходу: Бруней-Даруссалам, Кувейт, Катар та Саудівська Аравія;

3) до ефективних економік (стадія II) належать країни з індустріальним суспільством – країни, що розвиваються (Гватемала, Домініканська Республіка, Еквадор, Йорданія, Колумбія, Македонія, Марокко, Панама, Парагвай, Південна Африка, Туніс), та країни з перехідною економікою з рівнем доходу, вищим від середнього (Боснія та Герцеговина, Сербія, Чорногорія) та нижчим від середнього (Вірменія, Грузія, Україна). У цю групу увійшла нова індустріальна країна з рівнем доходу, нижчим від середнього (Індонезія) та індустріальні країни, що швидко розвиваються (emerging economies), з рівнем доходу, вищим від середнього: Китай, Перу, Таїланд. До цієї групи також належать розвинені країни з рівнем доходу, вищим від середнього, – Болгарія та Румунія;

4) у групу країн, що перебувають на перехідній стадії від II до III, переважно зараховують розвинені країни з високим рівнем доходу (Естонія, Ліхтенштейн, Польща, Угорщина), країни, що розвиваються (Бахрейн, Оман, Туреччина), та країну з перехідною економікою з рівнем доходу, вищим від середнього (Російська Федерація), також індустріальні країни, що швидко розвиваються (Аргентина, Бразилія, Малайзія, Мексика, Чилі) з рівнем доходу, вищим від

Таблиця 1

Загальна характеристика стадій економічного розвитку країн згідно з Індексом глобальної конкурентоспроможності

Стадія економічного розвитку країни	ВВП на душу населення, дол. США	Середні темпи розвитку за 2000-2012 рр.*	Питома вага, %		
			Субіндекс базисних вимог	Субіндекс посилення ефективності	Субіндекс інновацій
I стадія Факторна економіка	< 2 000	5,27	60	35	5
Перехідна стадія від I до II	2 000 – 3 000	5,72			
II стадія Ефективна економіка	3 000 – 9 000	6,07	40	50	10
Перехідна стадія від II до III	9 000 – 17 000	4,45			
III стадія Інноваційна економіка	> 17 000	1,66	20	50	30

Примітка: складено та розраховано (*) автором за даними [8]

середнього, та країну з перехідною економікою з рівнем доходу, вищим від середнього (Казахстан). Як виняток, до цієї групи увійшла країна з перехідною економікою та високим рівнем доходу – Хорватія;

5) до інноваційних економік (стадія III) належать країни з постіндустріальним суспільством – розвинені країни (Австралія, Велика Британія, Канада, Німеччина, Італія, Словаччина, США, Франція, Японія) та індустріальні країни, що швидко розвиваються (Гонконг, Південна Корея, Об'єднані Арабські Емірати, Сінгапур, Тайвань) з високим рівнем доходів. До цієї групи належать найрозвиненіші країни, які формують постіндустріальне ядро глобальної економіки та економічний розвиток яких можна охарактеризувати так (за А.С. Філіпенко [5, с. 17]):

- розвинуте ринкове господарство;
- найбільша вичерпність джерел і факторів індустріального розвитку;
- домінантне становище у світовій економіці, яке дає змогу інтенсивно залучати до господарського обороту і власні, й запозичені ресурси;

- зростання фінансового сектору економіки, що формує віртуальне господарське середовище (bubble есоному);

- зміщення центра ваги до сфери послуг, функціонування переважно сервісної економіки: частка робочої сили, зайнятої у сфері послуг, становить від 60% до 74%;

- раціональний вибір в умовах обмеженості ресурсів, теорія поведінки фірми й споживача (біхевіоризм), теорія ігор як сукупність основних принципів сучасної «економікс»;

- поступовий перехід до постеконічної, постматеріальної стадії розвитку, формування «нової економіки», економіки знань;

- зміщення акцентів із забезпечення потреби виживання на максимізацію економічного зростання соціально набутих, диференційованих потреб членів суспільства.

Динаміка економічного розвитку країн світу за стадіями розвитку, визначеними Міжнародним економічним форумом, за період 1960-2012 рр. графічно представлено на рис. 1.

Таблиця 2

Трасекторії економічного розвитку національних господарств країн світу за 1960-2012 рр.

Період	Показники	Стадія розвитку / Тип суспільству / Рівень доходу				
		III стадія Інноваційна економіка	Перехідна стадія від II до III	II стадія Ефективна економіка	Перехідна стадія від I до II	I стадія Факторна економіка
		Постіндустріальне суспільство		Індустріальне суспільство		Доіндустріальне суспільство
		Високий	Високий	Вище середнього	Нижче середнього	Низький
1960-1969	<i>TPcp</i>	5,73	8,65	5,13	4,30	3,74
	<i>max</i>	6,68	-	8,36	6,99	7,08
	<i>min</i>	4,64	-	1,34	1,34	0,80
	<i>CP</i>	0,119	0,000	0,414	0,401	0,574
		Стабільний	-	Нестабільний	Нестабільний	Нестабільний
1970-1979	<i>TPcp</i>	3,59	10,33	5,77	4,78	2,32
	<i>max</i>	6,44	14,58	7,42	6,91	6,07
	<i>min</i>	0,41	3,67	3,81	1,01	-2,85
	<i>CP</i>	0,527	0,338	0,204	0,366	1,00
		Нестабільний	Середньо-стабільний	Стабільний	Середньо-стабільний	Хаотичний
1980-1989	<i>TPcp</i>	3,07	3,84	3,17	4,31	2,71
	<i>max</i>	4,85	8,86	5,51	6,67	4,24
	<i>min</i>	0,32	-2,98	0,77	2,54	1,18
	<i>CP</i>	0,467	0,889	0,515	0,273	0,351
		Середньо-стабільний	Хаотичний	Нестабільний	Середньо-стабільний	Середньо-стабільний
1990-1999	<i>TPcp</i>	2,51	4,83	3,44	3,70	2,74
	<i>max</i>	3,30	7,22	5,72	5,98	5,19
	<i>min</i>	1,20	1,12	1,43	1,67	-1,18
	<i>CP</i>	0,300	0,332	0,353	0,361	0,688
		Середньо-стабільний	Середньо-стабільний	Середньо-стабільний	Середньо-стабільний	Нестабільний
2000-2012	<i>TPcp</i>	1,66	4,45	6,07	5,72	5,27
	<i>max</i>	3,83	7,30	8,97	7,71	6,41
	<i>min</i>	-3,86	-1,28	1,99	3,48	3,29
	<i>CP</i>	1,00	0,574	0,349	0,252	0,212
		Хаотичний	Нестабільний	Середньо-стабільний	Середньо-стабільний	Стабільний

Позначення: *TPcp* – середні темпи розвитку країн світу у відповідній групі за певний період, розраховані як середньоарифметичне значення, %; *max* – верхнє значення розвитку країн світу у відповідній групі за певний період, %; *min* – нижнє значення розвитку країн світу у відповідній групі за певний період, %; *CP* – інтегральний показник розвитку світу у відповідній групі за певний період.

Примітка: складено та розраховано автором за даними [7-10]

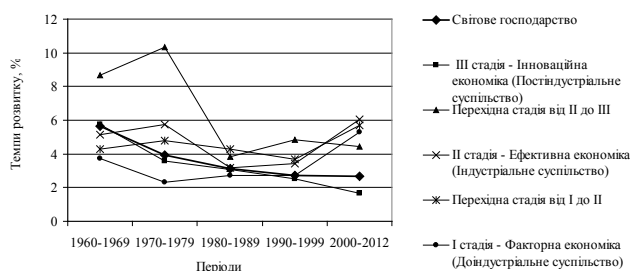

Рис. 1. Динаміка розвитку національних господарств країн світу за 1960-2012 рр., %

Примітка: складено та розраховано автором за даними [7-10]

Світове господарство розвивалося у період дослідження, сповільнюючи темпи у 2 рази: з 5,64% у 1960–1970 рр. до 2,68% у 2000–2012 рр. Тенденції сповільнення темпів розвитку характерні для країн з постіндустріальним суспільством, що знаходяться на III стадії економічного розвитку (Інноваційні економіки) (у 3 рази), та країн, що знаходяться на перехідній стадії від III до II (у 2 рази). Протилежні тенденції – прискорення економічного розвитку (у 1,5 рази) характерні для країн з індустріальним суспільством, що знаходяться на II стадії (Ефективні економіки), на перехідній стадії від II до I, й країн з доіндустріальним суспільством, що знаходяться на I стадії розвитку (Факторна економіка).

Розвиток національних господарств країн світового господарства, які характеризуються різними типами суспільств й знаходяться на різних стадіях розвитку з різним рівнем доходу населення, за 1960–2012 рр. характеризується неоднорідністю. Оцінювання економічного розвитку національних господарств було здійснено за допомогою інтегрального показника розвитку [4, с. 89-90] та результати розрахунків наведено у табл. 2.

Країни з постіндустріальним суспільством, що знаходяться на III стадії економічного розвитку (Інноваційні економіки), характеризувались тенденціями стабільності та середнім рівнем стабільності у періоди 1960–1969 рр., 1980–1989 рр. та 1990–1999 рр., тоді як у періоди 1970–1979 рр. та 2000–2012 рр. – хаотичністю. Країни з індустріальним суспільством – Ефективні економіки (країни, що знаходяться на II стадії економічного розвитку) характеризуються, переважно, тенденціями середнього рівня стабільності та нестабільністю (1960–1969 рр., 1980–1989 рр., 1990–1999 рр. та 2000–2012 рр.), лише у 1970–1979 рр. – стабільності. Країни з доіндустріальним суспільством, що розвиваються за рахунок базових факторів (Факторні економіки), переважно характеризуються тенденціями нестабільності та хаотичності.

Слід зазначити, що світова фінансово-економічна криза неоднозначно вплинула на економічний розвиток національних господарств країн світу. Так, за період 2000–2012 рр. хаотичним економічним розви-

Таблиця 3

Динаміка економічного розвитку національних господарств країн з індустріальним та постіндустріальним суспільствами за 1960-2012 рр.

Період	Показники	Країни з постіндустріальним суспільством				Країни з індустріальним суспільством	
		США	Країни ЄС	Німеччина	Франція	Польща	Румунія
1960-1969	TRcp	4,66	4,90	-	5,55	-	-
	max	6,50	5,54	-	6,99	-	-
	min	2,30	4,14	-	4,26	-	-
	CP	0,340	0,099	-	0,164	-	-
		Середньо-стабільний	Стабільний	-	Стабільний	-	-
1970-1979	TRcp	3,32	3,57	2,77	4,11	-	-
	max	5,91	6,28	4,95	6,61	-	-
	min	-0,52	-0,61	-0,87	-1,12	-	-
	CP	0,737	0,519	0,704	0,482	-	-
		Нестабільний	Нестабільний	Нестабільний	Середньо-стабільний	-	-
1980-1989	TRcp	3,04	2,29	1,96	2,29	-	1,36
	max	7,19	4,21	3,90	4,67	-	6,10
	min	-1,98	0,19	-0,39	0,98	-	-5,80
	CP	0,798	0,494	0,650	0,511	-	1,000
		Хаотичний	Середньо-стабільний	Нестабільний	Нестабільний	-	Хаотичний
1990-1999	TRcp	3,21	2,09	2,17	1,87	3,43	-2,28
	max	4,87	2,98	5,26	3,38	7,09	7,16
	min	-0,26	-0,20	-1,00	-0,67	-7,02	-12,90
	CP	0,457	0,500	0,811	0,612	1,000	1,000
		Середньо-стабільний	Середньо-стабільний	Хаотичний	Нестабільний	Хаотичний	Хаотичний
2000-2012	TRcp	1,80	1,63	1,35	1,38	3,98	3,84
	max	4,17	3,88	4,16	3,68	6,79	9,43
	min	-3,53	-4,33	-5,13	-3,15	1,21	-8,50
	CP	1,000	1,000	1,000	1,000	0,436	1,000
		Хаотичний	Хаотичний	Хаотичний	Хаотичний	Середньо-стабільний	Хаотичний

Примітка: складено та розраховано автором за даними [7-10]

твом характеризуються країни з постіндустріальним суспільством – інноваційні економіки (країни III стадії), тоді як країни з доіндустріальним суспільством – факторні економіки (країни I стадії) – стабільним економічним розвитком з темпами зростання у 3-4 рази вище за інноваційні економіки. Країни з індустріальним суспільством (II стадія – ефективні економіки) у цей період середньостабільно розвивалися.

Таким чином, процес економічного розвитку світового господарства до світової кризи 2008 р. мав ознаки зростання та незворотності, однак з початком кризи – спровокував ряд масштабних проблем та темпи глобалізації були пригальмовані, але не зупинені. Слід відзначити, що серед причин фінансової нестабільності називають також й незбалансованість взаємовідносин країн-лідерів на глобальних ринках – США, Євросоюзу та країн Азії.

Динаміка економічного розвитку країн світу з постіндустріальним (США, країни ЄС, Німеччина, Франція) та індустріальним (Польща та Румунія) суспільствами у 1960–2012 рр. наведено у табл. 3.

Країни з постіндустріальним суспільством – інноваційною економікою (США, Японія, країни ЄС, Франція) стабільно розвивалися лише у 1960–1969 рр., тоді як в інші періоди (1970–1979 рр., 1980–1989 рр., 1990–1999 рр.) дослідження характеризувалися тенденціями нестабільності. У сучасному періоді (2000–2012 рр.) країни з постіндустріальним суспільством – інноваційні країни (США, Японія, країни ЄС, Німеччина, Франція) розвивалися хаотично, переважно, в результаті негативного впливу світової фінансово-економічної кризи.

На відміну від країни з постіндустріальним суспільством – інноваційних економік, які за період 1960–2012 рр. змінили тенденцію економічного розвитку від стабільності до хаотичності; тоді як Польща, що належить до групи країн з індустріальним суспільством – перехідної від II до III стадії, розвивалася за зворотною тенденцією – від хаотичності до середньостабільності. Румунія, що належить до країн з індустріальним суспільством, – знаходиться на II стадії (ефективні економіки), протягом 1980–

2012 рр. характеризується тенденціями хаотичного розвитку.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, у сучасний період (2000–2012 рр.) країни з постіндустріальним та індустріальним суспільствами розвиваються хаотично та нестабільно в умовах глобалізації. Саме за тенденцій хаотичності та нестабільності глобалізації світової економіки відбуваються зміни в моделях розвитку національних господарств у цих країнах. Стрімкий розвиток науково-технічного прогресу та глобальна економічна інтеграція сприяє становленню постіндустріального суспільства, що пов'язаний зі зміною способів організації та технологій виробництва матеріальних благ промисловістю.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования / пер. с англ. – М. : Academia, 1999. – 956 с.
2. Білорус О.Г. Глобальна неоконвергенція транзитивних і трансформаційних соціально-економічних систем / О.Г. Білорус // Економічний часопис-XXI. – 2013. – № 11-12(1). – С. 3-7.
3. Герасимчук В.Г. Лідерство у світовій економіці: від «G7» до «E7» / В.Г. Герасимчук // Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». – 2013. – № 10. – С. 75-80.
4. Пирог О.В. Інтегральний метод оцінювання стабільності розвитку національного господарства в умовах постіндустріального суспільства / О.Е. Кузьмін, О.В. Пирог // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 4(142). – 592 с. – С. 88-102.
5. Світова економіка : навч. посіб. / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач ; ред. С.В. Головка. – К. : Либідь, 2007. – 640 с.
6. Castells M. Formation of Network society organizations. Postindustrialnaya New Wave in the West. Anthology / ed. V. Inozemtsev. – Moscow : Academy, 1999.
7. How we Classify Countries. Country and Lending Groups [Electronic resource] – Access mode : www.worldbank.org – The World Bank.
8. The Global Competitiveness Reports 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 [Electronic resource] – Access mode : www.weforum.org – World Economic Forum.
9. Trade and Development Report – 2011. Post-crisis policy challenges in the world economy. – New-York-Geneva : United Nations, 2011. – 190 p.
10. World Bank national accounts data [Electronic resource] – Access mode : www.worldbank.org – The World Bank.